

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	43377
Nom	Prevenció, detecció i tractament de la violència de gènere
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2153 - Màster Universitari en Gènere i Polítiques d'Igualtat	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2153 - Màster Universitari en Gènere i Polítiques d'Igualtat	10 - Salut, educació i violència	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MORIANA MATEO, GABRIELA	350 - Treball Social i Serveis Socials

RESUM

Esta asignatura tiene un total de 6 créditos y contempla las siguientes perspectivas disciplinares: Trabajo Social y Psicología.

Tiene carácter cuatrimestral, impartándose en el 2º cuatrimestre.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hay requisitos específicos. Se recomienda la adquisición previa por el estudiantado de conocimientos básicos acerca de las relaciones de género, cultura y sociedad.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

2153 - Màster Universitari en Gènere i Polítiques d'Igualtat

- Desenvolupar capacitats de comprensió de la complexitat del procés psicosocial que sustenta la violència contra les dones.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Ser capaços d'obtenir i de seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la resolució de problemes, elaboració d'estratègies i assessorament a clients.
- Elaborar i manejar els escrits, informes i procediments d'actuació més idonis per als problemes suscitats.
- Adquirir els instruments per a poder planificar, ordenar i canalitzar activitats de manera que s'eviten en la mesura que es puga els imprevistos, es prevegen i minimitzen els eventuais problemes i s'anticipen les seues solucions.
- Contemplar en conjunt i tenir en compte els diferents aspectes i les implicacions en els diferents aspectes de les decisions i opcions adoptades, sabent triar o aconsellar les més convenients dins de l'ètica, la legalitat i els valors de la convivència social.
- Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals i aportant i coordinant els propis coneixements amb els d'altres branques i intervinents.
- Participar en debats i discussions, dirigir-los i coordinar-los i ser capaços de resumir i extreure'n les conclusions més rellevants i acceptades per la majoria.

- Utilitzar les diferents tècniques d'exposició-oral, escrita, presentacions, panells, etc-per comunicar els seus coneixements, propostes i posicions.
- Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.
- Ser capaços d'integrar-se en equips, tant en funció de directius o coordinadors com a funcions específiques acotades i en funcions de suport al propi equip o altres.
- Conèixer i utilitzar amb fluïdesa les categories, prescripcions i procediments rellevants per a cada cas i els seus antecedents i solucions més significatives.
- Desenvolupar la capacitat d'observar la salut i la malaltia en les dones com a fenòmens multidimensionals (físic, psíquic i social) .
- Conèixer els objectius i continguts d'una educació no sexista i desenvolupar la capacitat per a elaborar un projecte coeducatiu.
- Capacitat d'identificació de les situacions de violència de gènere; detecció preventiva de l'inici dels cicles de violència i dels processos de dominació masculina. Coneixement dels recursos tant legals com de protecció existent.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Al finalitzar esta materia el estudiantado debe ser capaz de:

- Desarrollar capacidades de comprensión de la complejidad del proceso psico-social que sustenta la violencia contra las mujeres.
- Identificación de las situaciones de violencia de género; detección preventiva del inicio de los ciclos de violencia y de los procesos de dominación masculina. Conocimiento de los recursos tanto legales como de protección existente.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	6,00	0
Elaboració de treballs individuals	34,00	0
Estudi i treball autònom	22,00	0
Lectures de material complementari	3,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	12,00	0
Preparació de classes de teoria	8,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La asignatura está dividida en 6 temas, los cuatro primeros los imparte la profesora Gabriela Moriana y los dos segundos la profesora Lucía Gómez.

Al inicio de la activación de la asignatura se colgaran tanto los contenidos teoricos como las tareas a realizar por el estudiantado.

Se facilitara el horario de las tutorias de cada una de las profesoras para que el estudiantado pueda contactar con ellas y solucionar cualquier tema o duda referente a la metodología, contenidos y evaluación.

AVALUACIÓ

- Realización de tareas específicas: 0- 1,5 por las tareas de cada uno de los 6 temas (0-9).
- Realización de actividades complementarias relacionadas con la asignatura (0-1).

REFERÈNCIES**Bàsiques**

- ALBERDI, Inés; ROJAS, Luis (2005): Violencia: tolerancia cero. Fundación la Caixa.

ALBERDI, Inés; MATAS, Natalia (2002): La violencia doméstica. Informe sobre los malos tratos a las mujeres en España. Barcelona. Fundación la Caixa.

AMARA, Fadela (2004): Ni putas ni sumisas. Madrid. Feminismos.

AMNISTIA INTERNACIONAL (2002): No hay excusa. Violencia de género en el ámbito familiar y protección de los derechos humanos de las mujeres en España. Madrid.

BIBLIA, Bárbara y SAN MARTIN, Conchi (2007). Estado de Wonderbra. Entretejiendo narraciones feministas sobre las violencias de género. Barcelona. Virus Editorial.

BOURDIEU, Pierre (2000). La dominación masculina. Barcelona. Anagrama.

BOSCH, Esperanza; FERRER Victoria; GARCÍA, Mª Esther; RAMIS, Mª Carmen; MÁS, Mª Carmen; NAVARRO, Capilla; TORRENS, Gema (2007): Del mito del amor romántico a la violencia contra las mujeres en la pareja. Madrid. Ministerio de Igualdad.

BOSCH, Esperanza; FERRER, Victoria (2002): La voz de las invisibles. Las víctimas de un mal amor que mata. Madrid. Cátedra. Feminismos.

CASADO, Elena y GARCÍA, Antonio . Violencia de género: dinámicas identitarias y de reconocimiento. En GARCÍA SEGAS, Fernando y ROMERO, Carmen (2006) El doble filo de la navaja: violencia y representación. Madrid. Trota.

GÓMEZ, Lucía (2007): Incorporar el propio cuerpo. En CHINER, Julia y SCARANI, Espefano. Obertures del cos. Valencia. Universitat de València.

- LORENTE, Miguel (2001): Mi marido me pega la normal. Agresión a la mujer, realidades y mitos. Barcelona. Ed. Ares y Mares.

LORENTE, Miguel; LORENTE, José Antonio (1999): Agresión a la mujer: Maltrato, Violación y Acoso. Granada. Ed. Comares.

MINISTERIO DE IGUALDAD (2017). XI Informe Anual del Observatorio Estatal de Violencia sobre la Mujer.

MINISTERIO DE IGUALDAD (2015). Macroencuesta de la violencia sobre la mujer.

MORIANA MATEO, Gabriela (2015): Barreras para escapar de la violencia de género". Cuadernos de Trabajo Social, nº 28-1, pp. 93-102

MORIANA MATEO, Gabriela (2014): Entre la exclusión y violencia. Las mujeres institucionalizadas en los centros de protección de mujeres de la Comunidad Valenciana. Tesis doctoral depositada en RODERIC y disponible en la dirección: <http://roderic.uv.es//handle/10550/35219>

RUIZ-JARABO, Consuelo; BLANCO, Pilar (dir.) (2005): La violencia contra las mujeres. Prevención y detección. Madrid. Díaz de Santos.

SANCHIS, Rosa (2006): ¿Todo por amor? Una experiencia educativa contra la violencia a la mujer. Barcelona. Ediciones Octaedro.

SEGATO, Rita (2018): *Contrapedagogías de la crueldad*. Madrid. Prometeo.

SEGATO, Rita (2016): *La guerra contra las mujeres*. Madrid. Traficantes de Sueños.

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA (2005): *La respuesta institucional a la violencia contra la mujer en las relaciones de pareja en la Comunidad Valenciana. Informe especial a las Cortes Valencianas*.

THEMIS (2001): *Guía de buenas prácticas y usos forenses para combatir la violencia de género*. Madrid.

VILLAVICENCIO, Patricia (2001): "Barreras que impiden la ruptura de una situación de maltrato". En Osborne, Raquel (coord.). *La violencia contra las mujeres: Realidad social y políticas públicas*. Madrid. UNED Ediciones. Pp. 35-51.

VILLAVICENCIO, Patricia; SEBASTIAN, Julia (1999): *Violencia doméstica: su impacto en la salud física y mental de las mujeres*. Instituto de la Mujer.

VILLAVICENCIO, Patricia (1996): *La situación de maltrato y su repercusión en el ajuste psicosocial en las mujeres en centros de acogida*. Tesis doctoral. Universidad Autónoma de Madrid.

VILLAVICENCIO, Patricia (1993): *Mujeres maltratadas: Conceptualización y evaluación*. Clínica y Salud. Nº 4. Pp. 215-228.

VILLAVICENCIO, Patricia; BATISTA, Nora María (1992): *Un problema específico de salud en la mujer: la situación de maltrato*. Clínica y Salud. Nº 3. Pp. 239-249.

WALKER, Pilar; REY, Carmen; SEGOVIA, Juana; ALONSO, Ana (1986): *Informe sobre casas de acogida para mujeres que sufren malos tratos*. Madrid. Comisión para la Investigación de Malos Tratos a Mujeres.

WALKER, Leonor (1984): *The battered woman syndrome*. New York. Springer.

WALKER, Leonor (1979): *The Battered Women*. New York. Harper y Row Publishers. (Las mujeres agredidas. Traducido por M^a del Rocío Cordero).

- Legislación

Consejo de Europa. *Convenio sobre la prevención y lucha contra la violencia sobre las mujeres y la violencia doméstica*, Convenio Estambul, 2014.

Generalitat Valenciana (2012). *Ley Integral contra la violencia hacía las mujeres en el ámbito de la Comunitat Valenciana*.

Generalitat Valenciana. Orden de 17 febrero de 2003, de la Consellería de Bienestar Social, sobre condiciones y requisitos para la autorización de los

Centros Especializados para mujeres en situación de riesgo social.

Gobierno de España. Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género.

Organización de Naciones Unidas (1994). Declaración de la Eliminación de la Violencia contra las mujeres. ONU, 1993. A.RES.48.104

Complementàries

-
AMIGOT, Patricia; BONILLA, Amparo, JODAR; Francisco, MARTÍNEZ BENLLOCH, Isabel; MIRA, Jordi (2008): "Identidades de genero, relaciones afectivas y violencia: un análisis social del discurso adolescente". En VVAA imaginario cultural, construcción de identidades de género y violencia: formación para la igualdad en la adolescencia. Madrid. Instituto de la Mujer.

ARRANZ, Fátima (2015): Meta-analisis de la investigación sobre violencia de género: El estado produciendo conocimiento. Atenea Digital, 15(1) 171-203.

CASADO, Elena (2012): Tramas de la violencia de género: sustantivación, metonimias, sinécdoques y preposiciones. Papeles de CEIC-85.

GÓMEZ Lucía y MARTÍN SEVILLANO; Ana Belén (2006): Feminism and identity in political psychology. *Feminism & Psychology* 16 (1) 65-72.

GÓMEZ, Lucía (2004): Subjetivación y Feminismo: Análisis de un manifiesto político. *Athenea Digital. Revista de pensamiento e investigación social*, nº 5- 97-123.

MARUGAN, Begoña y VEGA, Cristina (2002): Gobernar la violencia: apuntes para una rearticulación del patriarcado. *Política y Sociedad*, 39, 2, 415-435.